

1

2

Kerneopgaver

Identificere forskningsbaseret viden om matematisk opmærksomhed

Udvikle praksisrettede materialer og metoder

Støtte netværk mellem forskning og praksis

3

Matematikdidaktik.dk

12 FORSKNINGSBASEREDE TEMAER:
INSPIRATION, TEKSTER, VIDEOER OG DISKUSSIONSPØRGSMÅL. FRA DET HELT GENERELLE (MATEMATISK OPMÆRKSOMHED I BØRNEHAVEKLASSEN, MATEMATISK OPMÆRKSOMHED) TIL DET MERE SPECIFIKKE (MØNSTRE OG SYMMETRI)

13 VIDEOER:
MATEMATISK OPMÆRKSOMHED I HVERDAGEN I BØRNEHAVEN MED KOMMENTARER, OVERVEJELSER OG HENVISNING TIL FORSKNING

7 OPLÆG TIL PERSONALEMØDER:
VEJLEDNING TIL HVORDAN PERSONALEGRUPPEN KAN STYRKE FÆLLES VIDEN

8 PLAKATER:
TIL DOWNLOAD, MED FAKTA OG INSPIRATION

4

Hvorfor er det vigtigt?

Styrker børns tidlige
matematiske tænkning

Matematik gennem leg og
dialog

Skaber læringsmiljøer med
sprog og materialer

5

Inspiration på Matematikdidaktik.dk

- Målet med videnspakkerne er, at give mulighed for at udvikle et fælles sprog og fælles viden som grundlag for fælles udvikling.

MATEMATIK DIDAKTIK

NCUMs temaer   Forskning   Netværk   Om NCUM   Videoer og webinarer   Podcasts   Aktuelt

Temaer dagtilbud

På denne side giver vi inspiration til, hvordan du kan arbejde med matematisk opmærksomhed i daginstitutionen. Du finder eksempler og videoer med inspiration til forskellige aktiviteter med børn, og til hvordan der kan skabes grundlag for refleksion i teamarbejdet. Desuden kan du få overblik over videoer og arrangementer henvendt til personale i dagtilbud.

Dagtilbud

- › [At tælle](#)
- › [Børns forståelse af former](#)
- › [Matematik og sprog](#)
- › [Matematisk opmærksomhed](#)
- › [Måling](#)
- › [Rumlig opmærksomhed](#)
- › [Talforståelse](#)

6

Videoer

- Videoer med eksempler på konkrete aktiviteter
- Videoer af børns leg og eksperimenteren med matematik
- Videoer af samtaler med matematisk indhold
- Tema-opdelt, så man kan se hvor man kan læse mere

Kanter og hjørner

I denne video udforsker en dreng, hvilke former han kan lave, og hvor mange kanter og sider, der opstår af det.

Tælling i børnehaven

Filmen viser to aktiviteter og to hverdagsituationer fra en børnehave, der kan styrke børns matematiske opmærksomhed inden for især talforståelse og det at tælle.

Tælle på fingre

Se video om, hvordan du kan tale med børn om at tælle.

At sortere

I denne video finder og grupperer børn sten i forskellige størrelser, vægt og former.

7

MATEMATIK I GARDEROBEN

Der er mange muligheder for at styrke børns matematiske opmærksomhed i garderoben, når man tager tøj på eller gør klar til at tage på tur.

Der skal én sko på hver fod.

Skal huen ligge oppe i kassen eller neden under bænken?

Er der en refleksevest til hvert barn?

Først flyverdragten, så støvlerne.

Hvem har de største/mindste gummistøvler?

Hvor mange fødder mangler at få sko på?

Mine sko er større end dine.

MATEMATIK PÅ LEGEPLADSEN

Hvem er tungest? Hvordan viser vippen det?

Kan du køre hurtigere/langsommere?

Hvilket sandtårn er højest?

Hvor meget koster din sandkage?

Hvor mange sandkager har du lavet?

Hvordan ser spanden ud oppefra? Kan du finde en cirkel?

Hvor mange børn gynger? Hvor mange gynger højest?

Kan du finde et kortere/længere/tyndere/tykkere stykke brænde?

Kravl igenhem røret.

Gå på stenene over broen.

8

Håb for i dag

01

OPLEVE EKSEMPLER
PÅ VIDEN FRA NCUM
I WORKSHOPS OG
SAMTALE

02

STYRKE SAMARBEJDE
MELLEM FORSKNING
OG DAGTILBUD,
BØRNEHAVEKLASSE
OG SFO

03

FÅ NYE IDEER TIL AT
UDVIKLE EGEN
PRAKSIS, OG DELE
DET HJEMME

9

Tag et postkort

- Link til NCUMs side om Matematisk opmærksomhed
- Brug det til noter i dag

10

11

12

Opsamling på dagen

Legende og lystbetonet fokus på matematik.

Matematisk opmærksomhed sker i samspillet mellem barn og voksen

Konkrete
erfaringer fra
vuggestue

Matematik i
højt-læsning

Hvordan
aktiviteter
tilpasses
børnegruppen

Overgangen fra
børnehave til
skole

Styrket
matematisk fokus
gennem dialog

Ræsonnementer i
børnehaveklassen

13

Refleksion – Hvad tager du med hjem?

Hvad er den vigtigste idé, jeg
vil prøve i praksis?

Hvor ser jeg størst mulighed
for udvikling?

Hvad var mest overraskende i
dagens workshops?

14

Diskussion i grupper

Tid: ca. 3 min i makkerpar

Spørgsmål: Hvordan kan jeg bruge én idé fra en workshop i min hverdag?

15

Det videre arbejde

16

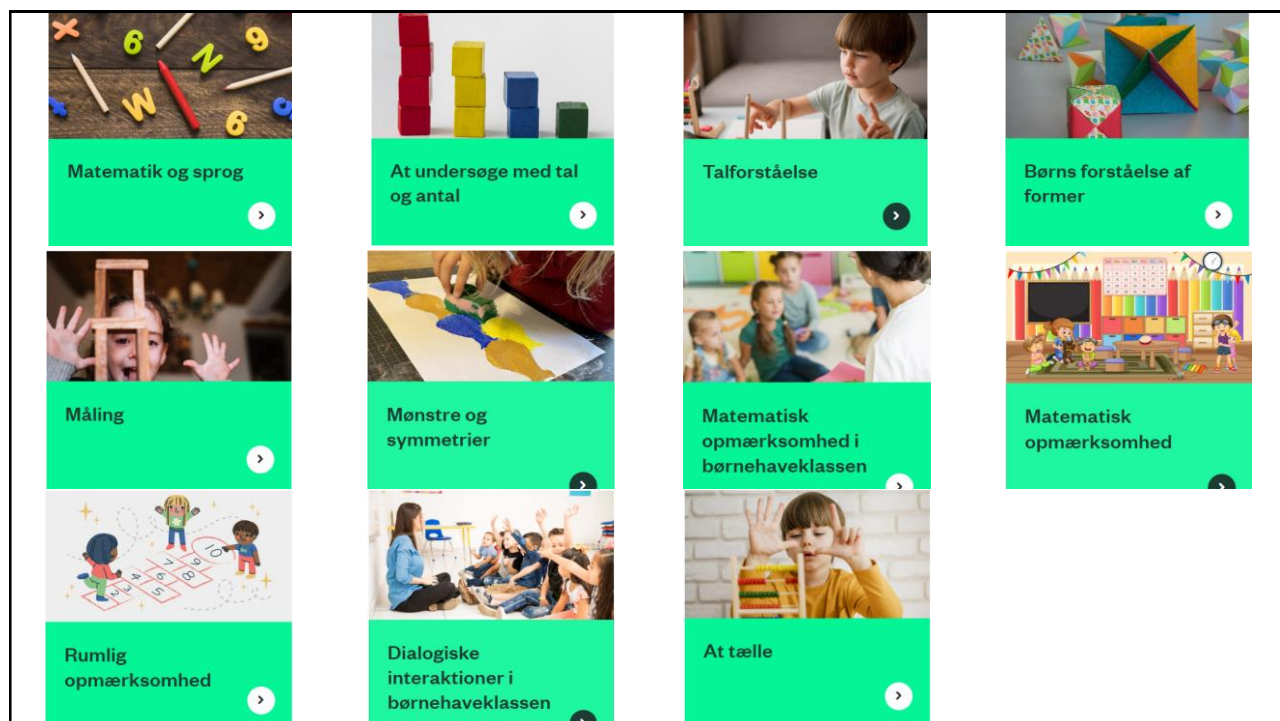
Matematik for de mindste

Geometri i børnehaveklassen

- Tema om matematisk opmærksomhed for de aller-yngste på vej
- Tema om rumlig opmærksomhed med fokus på geometri i børnehaveklassen på vej
- Fortsat fokus på formidling gennem
  - Oplæg til personalemøder
  - Plakater
  - Videoer

17

18

Oplæg til
personalemøder –
tankerne bag

Vi synes selv vi har gode tekster
og videoer på
matematikdidaktik.dk

Men bliver de læst? Og bliver de
omsat til praksis?

Hvordan kan vi støtte
personalets udvikling

19

En række forslag til arbejdet med
matematisk opmærksomhed på
personalemøder

Principper:

Forberedelse ikke nødvendig –
men en mulighed

Varighed ca. 1 time – men
mulighed for tilpasning

Et til hvert tema – kan
gennemføres uafhængigt af
hinanden

20

Personalemøde om leg med geometriske former

Indhold	Tid
1. Se filmen „Eykstein laver trekant, firkant, femkant“.	5 min.
2. Fortæl jeres undervisere refleksioner: • Hvad har I selv lagt mærke til? • Var der noget, der overraskede jer? Hvorfor/hvorfor ikke?	5-10 min.
3. Reflekter og diskutér sammen: Eykstein oplyser, at der er en sammenhæng mellem, hvor mange gange han ordner, og hvor mange hjørner figuren har, selvom han endnu ikke helt har fundet ud af, hvordan det præcis hænger sammen. • Giv et bud på, hvorfor Eykstein mener figuren har fem 5 hjørner, så 7 hjørner, så 9 hjørner og til sidst 11 hjørner. • Hvilke spørgsmål kan man stille Eykstein nu for at forklare samtalen om figuren med kanter? • Hvordan kan man bringe de matematiske begreber trekant, firkant, femkant osv. i spil i den fortsatte leg med Eykstein?	15 min.
4. Læs teksten: „En samtale med børn om former“.	10 min.
5. Reflekter og diskutér sammen: • Hvilke spørgsmål og udsagn fra børnene kan I genkende fra jeres hverdag i daginstitutionen? • Hvordan kan I bruge legeset, fx puslespil, spil, klodser m.m., som I har i institutionen, til at lade børnene lære kendskab ved former? • Hvordan arbejder I allerede med geometriske former i daginstitutionen? • I hvilke andre situationer kan I inddrage former i jeres leg og interaktion med børnene?	15 min.
6. Opsummer og lav etabler: • Er der begreber og navne på former, som I selv gerne vil have opfattet, kan I med fordel lade børnene „sige“ det i slutspillet. • Er der nye aktiviteter eller tilgange i på baggrund af jeres refleksioner og samtaler har I selv lyst til at udføre eller afprøve for at starte op om, at børn får anerkendelse med former? Hvilke? Hvordan kan I gøre det?	10 min.

Tema:
Leg med geometriske former

Læreplanstemaer:

- Natur, udeliv og science
- Kommunikation og sprog

Mål:
At styrke børnenes kendskab til egenskaberne ved forskellige geometriske former, som trekant, firkant og femkant gennem leg

Evt. forberedelse:
Læs teksten: „En samtale med børn om former“

Varighed:
Ca. 1 time

Forskellige former af modellervoks

Se på YouTube

Filmen viser en dreng, der laver forskellige former af modellervoks

Se mere her

MATEMATIK DIDAKTIK

NCUMs temaer Forskning Netværk Den NCUM Videnser og værktøjer Podcasts Aktuelt

En samtale med børn om former

Dette er et eksempel på en autentisk samtale mellem en pædagog (P) og 5 børn (Johan, Hugo, Oliver, Sarah og Alma) i alderen 4-5 år, der sidder sammen i en lille rundlæds på gulvet. Samtalen har fundet sted i en børnehave.

Pædagogen har en ønske med forskellige former, som de skal sortere og tale om. Eksemplet har til hensigt at inspirere til samtaler med børn om geometriske former.

P: „Jeg har taget en ønske med i dag med forskellige former.“

Pædagogen åbner samtalen, så børnene kan se de forskellige former.

Johan: „Det ligner samtalen et puslespil.“

P: „Ja, det er rigtig. Det kan godt ligne et puslespil.“

Sarah: „Kan du ikke handle dem ud på gulvet?“

P: „Ja, jeg har tænkt mig at handle dem ud på gulvet, og så skal vi se på dem. Der er mange former, og nogle af dem ligner hinanden.“

Pædagogen holder formerne ud på gulvet.

P: „Nu skal vi kigge lidt på formene.“

Hugo: „Skal vi ikke sortere dem?“

Oliver: „Det er rart.“

Børn og pædagoger (2018)

21

22

Personalemødeoplæg

Reflekter og diskuter sammen:

Eystein opdager, at der er en sammenhæng mellem, hvor mange gange han skærer, og hvor mange hjørner figuren har, selvom han endnu ikke helt har fundet ud af, hvordan det præcis hænger sammen.

- Giv et bud på, hvorfor Eystein mener figuren har først 5 hjørner, så 7 hjørner, så 9 hjørner og til sidst 11 hjørner.
- Hvilke spørgsmål kan man stille Eystein nu for at fortsætte samtalen om figurer med kanter?
- Hvordan kan man bringe de matematiske begreber trekant, firkant, femkant osv. i spil i den fortsatte leg med Eystein?

23

NCUM
fremadrettet

Hvad/hvor skal du følge med

- Flere konferencer
- På sociale medier
- På matematikdidaktik.dk

24

Afrunding og tak

Bring pointerne videre i
jeres hverdag

Tak for jeres
engagement og bidrag

Vi glæder os til det
videre samarbejde!